

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie z zażalenia A. K. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Brzegu z dnia 14 czerwca 2024 r., [...], o umorzeniu dochodzenia,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 27 września 2025 r.,
wystąpienia Sądu Rejonowego w Brzegu o przekazanie sprawy do rozpoznania
innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w
Opolu.

Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2024 r., [...], prokurator Prokuratury Rejonowej w Brzegu, na podstawie art. 322 § 1 i art. 17 § 1 pkt 2 oraz art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k. umorzył dochodzenie w sprawie:

1. kierowania w dniu 15 grudnia 2023 r. w B. , w siedzibie Sądu Rejonowego w Brzegu, gróźb uszkodzenia ciała i pozbawienia życia przez podpalenie i oblanie kwasem wobec A. K. , przy czym groźby te wzbudziły u zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k. – wobec braku znamion czynu zabronionego na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.,

2. kierowania w dniu 23 stycznia 2024 r. w B. , za pośrednictwem Internetu, gróźb uszkodzenia ciała i pozbawienia życia wobec A. K. , przy czym groźby te wzbudziły u zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione oraz znieważenia pokrzywdzonej przez określenie jej słowami powszechnie uznanymi za obelżywe oraz zniesławienia przez przypisanie jej zachowania mogącego poniżyć ją w opinii publicznej, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k. i art. 216 k.k. i art. 212 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – wobec braku znamion przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego z art. 190 § 1 k.k. oraz stwierdzenia przestępstwa z oskarżenia prywatnego z art. 216 § 2 k.k. i art. 212 § 2 k.k., tj. zniesławienia i znieważenia i braku interesu społecznego w objęciu ściganiem tego czynu z oskarżenia publicznego,
3. kierowania w dniu 23 stycznia 2024 r. w B. , za pośrednictwem Internetu, gróźb uszkodzenia ciała i pozbawienia życia wobec I. T. , przy czym groźby te wzbudziły u zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione oraz znieważenia pokrzywdzonej przez określenie jej słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k. i art. 216 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – wobec braku wniosku o ściganie przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. oraz stwierdzenia przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego z art. 216 § 2 k.k., tj. znieważenia i braku interesu społecznego w objęciu ściganiem tego czynu z oskarżenia publicznego.

Postanowienie to zaskarżone zostało zażaleniem wniesionym przez A. K. , które zarejestrowano w Sądzie Rejonowym w Brzegu pod sygnaturą akt II Kp 185/24. Sprawa ta przydzielona została do rozpoznania sędzi X.Y, która w dniu 5 listopada 2024 r. wniosła o wyłączenie jej od udziału w jej rozpoznaniu, ponieważ A. K. jest kuratorem zawodowym w Sądzie właściwym do rozpoznania zażalenia i sędzia od wielu lat utrzymuje z nią stosunki służbowe, co mogłoby wywoływać uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności. Postanowieniem z dnia 11 grudnia 2024 r. Sąd Rejonowy w Brzegu nie uwzględnił wniosku o wyłączenie wskazując, że „fakt samej znajomości zawodowej czy służbowej określonej osoby sam przez się nie może prowadzić do podważenia zaufania sędziego do rozpoznania danej sprawy”.

Postanowieniem z dnia 10 marca 2025 r. Sąd Rejonowy w Brzegu wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 37 § 1 k.p.k. Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Przepis ten, stanowiący odstępstwo od gwarancyjnej zasady rozpoznawania sprawy przez sąd właściwy miejscowo, musi być wykładany ściśle, co oznacza, że winien mieć zastosowanie wyjątkowo i być zarezerwowany dla sytuacji, w których rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy byłoby niemożliwe, bądź znacznie utrudnione, albo wiązałoby się z narażeniem na postawienie uzasadnionego zarzutu wskazującego na brak warunków do bezstronnego i niezależnego orzekania. Realia rozważanej sprawy, wyłożone w treści uzasadnienia postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 10 marca 2025 r. przekonują, że wystąpienie z inicjatywą opartą o przepis art. 37 § 1 k.p.k. było uzasadnione.

Pokrzywdzonymi zrachowaniami D.K., opisanymi w przywołanym postanowieniu prokuratora, były: A. K. – zawodowy kurator sądowy – zatrudniona w Sądzie Rejonowym w Brzegu oraz sędzia tego Sądu X.Y.1. Rozpoznanie zażalenia wniesionego przez pierwszą z wymienionych pokrzywdzonych, znaną przez sędziego, któremu przydzielono sprawę i współpracującą z nią zawodowo od wielu lat, samo przez się może w odbiorze zewnętrznym wywołać wątpliwości co do bezstronności Sądu. Wątpliwości te mogą ulec nasileniu, jeśli zważyć na okoliczności, w jakich miał zostać popełniony pierwszy z czynów dotyczących A. K. . Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika, że 15 grudnia 2023 r., wkrótce po opuszczeniu zakładu karnego, D. K. poszedł do Sądu Rejonowego w Brzegu, wszedł do pokoju służbowego A. K. i groził jej, że ją obleje kwasem i podpali. Czyn ten miał zatem zostać popełniony w siedzibie Sądu właściwego do rozpoznania sprawy, na szkodę pracownika tego Sądu i w związku z wykonywanymi przez niego obowiązkami (z zeznań A. K. wynika, że przez 17 lat była kuratorem D. K. , który zresztą wcześniej został skazany za znieważenie jej

jako funkcjonariusza publicznego). W świetle tych okoliczności, nie negując zdolności wyznaczonego sędziego do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy, na co zwrócono uwagę w postanowieniu o odmowie wyłączenia sędziego, dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, ponieważ w odbiorze zewnętrznym może pojawić się uzasadnione przytoczonymi okolicznościami przekonanie o braku warunków do bezstronnego rozpoznania sprawy przez Sąd właściwy.

Kierując się powyższym, orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]